

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครู
Confirmatory factor analysis to speaking skill for communication Thai language of
students teacher

พรรณิการ์ สัมคร¹ สุวรรณ จุ้ยทอง² กันต์ฤทัย คลังพล³ พิทักษ์ นิลนพคุณ⁴

Pannika Samak¹ Suwana Juithong² Kanreutai Klangphahol³ Pithack Nilnopkoon⁴

¹นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาหลักสูตรและการสอน

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

Ph.D. Student, Department Curriculum and Instruction Faculty of Education, Valaya Alongkorn

Rajabhat University under the Royal Patronage, Corresponding author,

E-mail: pannika.samak@gmail.com

²รองศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

Associate Professor Dr., Faculty of Education, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage, E-mail: suwana@vru.ac.th

³รองศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

Associate Professor Dr., Faculty of Education, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage, E-mail: kanreutai@vru.ac.th

⁴อาจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

Lecturer, Ph.D., Faculty of Education, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage, E-mail: phithacknil@hotmail.com

Received: April 21, 2021; Revised: September 2, 2022; Accepted: September 16, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยผู้วิจัยใช้เกณฑ์การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 20 เท่า ต่อตัวแปรที่สังเกตได้ 1 ตัวแปร โดยในงานวิจัยมีตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด 24 ตัวแปรสังเกตได้ ดังนั้น จึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 480 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม โดยมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.61 – 0.89 และค่าความเชื่อมั่นโดยรวมเท่ากับ 0.97 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครู ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ทักษะด้านกฎเกณฑ์การใช้ภาษา มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.50 องค์ประกอบที่ 2 ทักษะด้านการวิเคราะห์การสื่อสาร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.39 องค์ประกอบที่ 3 ทักษะด้านการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.94 องค์ประกอบที่ 4 ทักษะด้านการใช้กลวิธีสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.90 และองค์ประกอบที่ 5 ทักษะด้านการ

ปฏิสัมพันธ์ทางวาจา มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.74 ทุกองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงพหุคูณกำลังสอง (R^2) มีค่าระหว่าง 0.39 – 0.94 ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครู ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครู มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square) (χ^2) = 186.45, df = 158, p = 0.061, CFI = 1.00, AGFI = 0.97, RMSEA = 0.019 แสดงว่าโมเดลที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ สามารถนำมาอธิบายทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครูได้

คำสำคัญ: องค์ประกอบเชิงยืนยัน/ทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทย/นักศึกษาวิชาชีพครู

Abstract

The purposes was of this research were to analyze the confirmatory factor to speaking skill for communication Thai language of students teacher. The sample was first year undergraduate student of Bunditpatanasilpa Institute by used identifying sample criteria whose 20 times of size of sample to one observed variable. This research had 24 observed variables, identify 480 samples. The instrument used to collected data was a questionnaire which discriminate value between 0.61 and 0.89, reliability was conducted by Cronbach's Alpha Coefficient at 0.97. The results of confirmatory factor analysis to speaking skill for communication Thai language of students teacher consisted five factors such as 1) Grammatical skills with factor loading 0.50 2) Communication analysis skills with factor loading 0.39 3) Language skills to communicate in learning management with factor loading 0.94 4) Communication strategies skills in learning management with factor loading 0.90 5) Verbal Interaction skills with factor loading 0.74 being significant at the 0.01 level and R-Square (R^2) value between 0.39 to 0.94. Association of speaking skill for communication Thai language of students teacher model by confirmatory factor analysis was investigated. Confirmatory factor analysis result of speaking skill for communication Thai language model for students teacher associated with empirical data with the Chi-Square = 186.45, df = 158, p = 0.061, CFI = 1.00, AGFI = 0.97, RMSEA = 0.019. It is shown that the developed model is appropriate and associated with empirical data, can be used to explain speaking skill for communication Thai language of students teacher.

Keyword: Confirmatory Factor Analysis, Speaking skill for communication Thai language, Students teacher

บทนำ

เป้าหมายสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการผลิตครู กำหนดให้สมรรถนะด้านทักษะทางวิชาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารเป็นสมรรถนะหนึ่งที่มีความสำคัญ อันเป็นมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพที่เป็นไปตามข้อบังคับคุรุสภา (ราชกิจจานุเบกษา, 2563) ซึ่งนักศึกษาวิชาชีพครูถือได้ว่าเป็นกำลังสำคัญที่จะต้องมีความพร้อมในการก้าวสู่การเป็นครูในอนาคตและควรได้รับการพัฒนาทักษะดังกล่าว โดยเฉพาะการพูดถือเป็นทักษะที่สำคัญทักษะหนึ่งที่มีความเกี่ยวข้องและสำคัญอย่างมากสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูและควรได้รับการพัฒนาทักษะ

ดังกล่าว ซึ่งจะต้องใช้ทักษะการพูดทั้งในชั้นเรียนและในชีวิตประจำวัน เพราะการที่ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนในแต่ละรายวิชาได้มากน้อยเพียงใดนั้น ส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถของการถ่ายทอดข้อมูลความรู้ของครูผู้สอนออกมาได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ครูเป็นอาชีพที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมอยู่เสมอ ทั้งสังคมภายในโรงเรียน เช่น ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน นักเรียน และสังคมภายนอกโรงเรียน เช่น ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน หรือหน่วยงานอื่น ๆ ดังนั้น การพัฒนาทักษะการพูดของครูจึงเปรียบเสมือนการพัฒนาเครื่องมือในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถสื่อสารกับผู้เรียน ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชนและสังคม หรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาของการสื่อสารด้านทักษะการพูด พบว่านักศึกษายังขาดทักษะในด้านการพูดจึงทำให้การสื่อสารไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์เท่าที่ควร ดังที่ ไชยวัฒน์ อารีโรจน์ (2557) เบญจวรรณ ศรีกุล (2561) ธีรภัทร คำทึง และคณะ (2563) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาของการสื่อสารด้านทักษะการพูดสรุปได้ว่าปัญหาทั้งหมดส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากนักศึกษาไม่ได้ฝึกฝนการพูดอย่างสม่ำเสมอด้วยวิธีการที่เป็นระบบรวมทั้งขาดเทคนิควิธีในการฝึกทักษะการพูดที่ถูกต้อง การสอนส่วนมากเน้นหลักการ ทฤษฎีมากกว่าการให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ จึงทำให้ผู้เรียนไม่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้กับการปฏิบัติในสถานการณ์จริง

ฉะนั้นเพื่อให้ครูมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ควรเริ่มต้นจากการวางรากฐานสำคัญตั้งแต่กระบวนการขั้นตอนของการผลิตครูเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาวิชาชีพครูได้มีโอกาสในการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพนำไปสู่การยกระดับครูเพื่อคุณภาพของผู้เรียน ดังที่ Cochran-Smith นายกลสมาคมนิเทศการศึกษาศาสตร์อเมริกา (AERA) ได้กล่าวไว้ว่า “คุณภาพของครูขึ้นอยู่กับคุณภาพของนโยบายการเตรียมครู” (Cochran-Smith, 2008 อ้างถึงใน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561) ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาวิชาชีพครูให้มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบของทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาวิชาชีพครูจากนักวิชาการหลายท่าน โดยทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาวิชาชีพครู ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ทักษะด้านกฎเกณฑ์การใช้ภาษา หมายถึง ทักษะในการใช้ภาษาพูดได้ถูกต้องตามหลักภาษา โดยใช้คำ วลี ประโยค ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของภาษา รวมถึงการเปล่งเสียงออกมาเป็นคำและประโยคได้อย่างถูกต้องชัดเจนตามอักขระวิธี อันเป็นความรู้พื้นฐานในการใช้กฎเกณฑ์และโครงสร้างทางภาษาเพื่อสื่อความ 2) ทักษะด้านการวิเคราะห์การสื่อสาร หมายถึง ทักษะในการวิเคราะห์จุดมุ่งหมายในการพูด ว่าผู้พูดต้องการสื่อสารด้วยวัตถุประสงค์ใด สามารถวิเคราะห์ผู้ฟังเพื่อกำหนดเนื้อหาของสารให้สามารถเลือกใช้ภาษาในการสื่อสารให้เหมาะสมกับผู้ฟัง ตลอดจนสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ในการสื่อสารได้โดยพิจารณาจากผู้ร่วมสนทนา โอกาส เวลาและสถานที่ในการสื่อสาร เพื่อเป็นกระบวนการเตรียมความพร้อมก่อนการพูดช่วยให้เห็นแนวทางในการสร้างคำพูดได้อย่างถูกต้อง สามารถเลือกใช้คำพูดให้เหมาะสมกับผู้ฟังในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ 3) ทักษะด้านการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ทักษะการใช้ภาษาพูดเพื่อการสื่อสารในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยสามารถสื่อสารความคิด ความรู้สึก หรือความต้องการผ่านการแสดงออกทางวาจาเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ เช่น พูดถ่ายทอดความรู้ พูดถาม-ตอบในชั้นเรียน พูดเพื่อโน้มน้าวใจ พูดเสริมแรง พูดในโอกาสต่าง ๆ ซึ่งทักษะการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในสิ่งที่ครูต้องการ ถ่ายทอด ส่งผลให้การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในห้องเรียน เป็นไปอย่างราบรื่นและบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน 4) ทักษะด้านการใช้กลวิธีสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ทักษะการใช้ภาษาท่าทางประกอบการพูดและใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการสื่อสารในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยสามารถใช้น้ำเสียงเพื่อสื่ออารมณ์เหมาะสมกับการสนทนาและสัมพันธ์กับข้อความที่สื่อสาร มีการเว้นวรรค จังหวะ การจัดช่วงทำนองช้า-เร็วในการพูดได้ถูกต้องเหมาะสมกับข้อความในการพูด ใช้ระดับเสียงเหมาะสมกับจำนวนผู้ฟังและสภาพแวดล้อม สามารถแสดงกิริยาอาการต่าง ๆ ในขณะพูด เพื่อใช้สื่อความหมายแทนถ้อยคำหรือใช้ประกอบถ้อยคำให้มีความหมายชัดเจนขึ้น เช่น การใช้สายตาและการแสดงออกของแววตา การวางตัว เช่น การยืน เดิน

นั่ง การแสดงท่าทาง ได้แก่ การใช้มือ การใช้ศีรษะ ประกอบการพูด แสดงออกทางสีหน้าเพื่อสื่ออารมณ์ ประกอบการสื่อสาร ตลอดจนสามารถใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการพูดได้อย่างเหมาะสม เพื่อช่วยให้บรรยากาศของการพูดมีชีวิตชีวา น่าสนใจ และช่วยให้การสื่อสารมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น 5) ทักษะด้านการปฏิสัมพันธ์ทางวาจา หมายถึง ทักษะการใช้ภาษาพูดในการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างบุคคล เพื่อให้สามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ตามระเบียบปฏิบัติของสังคม ซึ่งผู้พูดจะต้องรู้จักใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมสอดคล้องกับบุคคลและสถานการณ์ สามารถดำเนินการสนทนาได้อย่างต่อเนื่องตั้งแต่เริ่มและจบการสนทนาได้อย่างเหมาะสม มีวาทศิลป์หรือศิลปะในการใช้ถ้อยคำสำนวน โวหาร ใช้วาจาสุภาพ และสามารถสื่อสารด้วยความราบรื่น ชัดเจน สอดคล้องกับบริบท

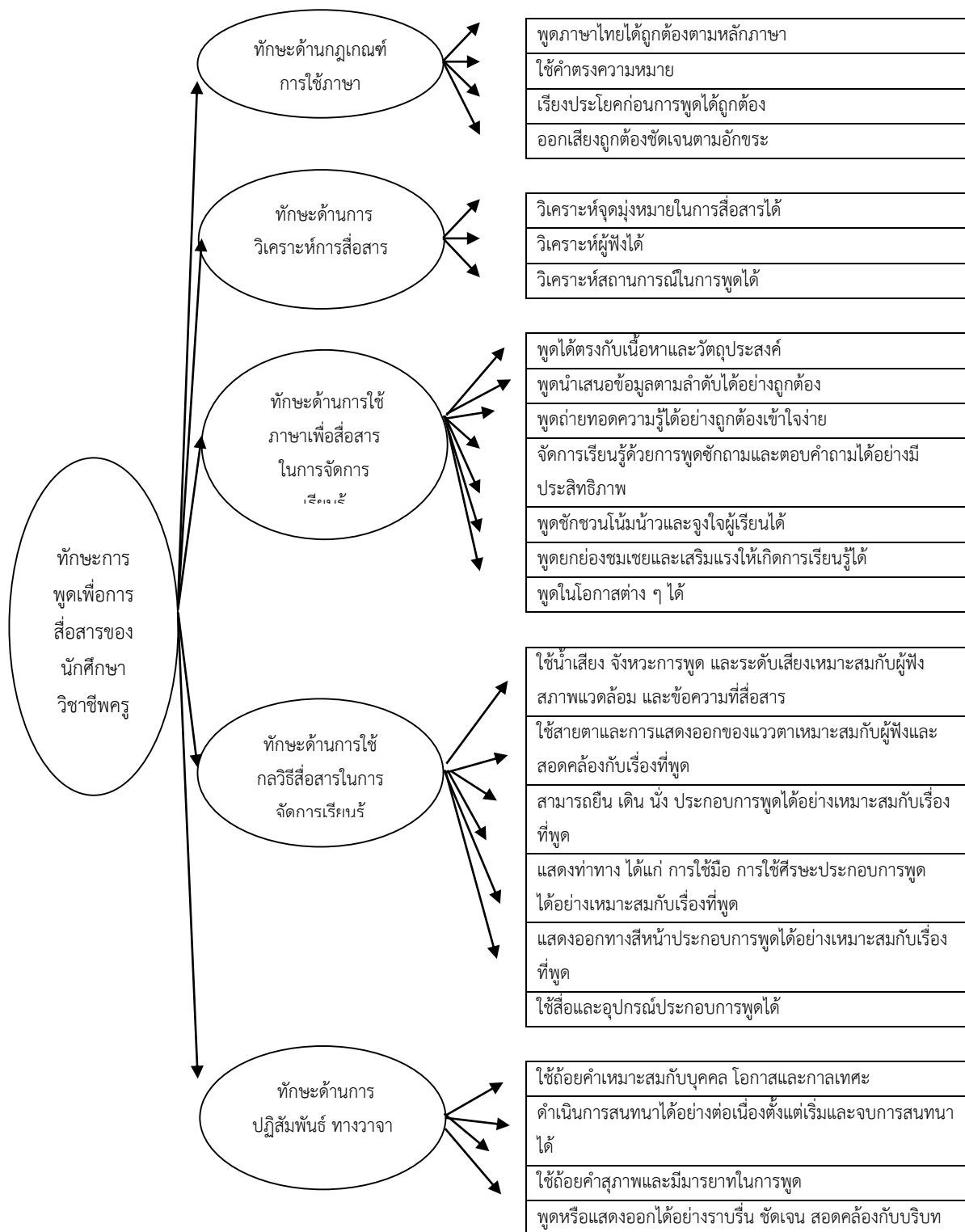
จากการเห็นความสำคัญของทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครู ตลอดจนยังไม่มีงานวิจัยที่ทำการศึกษาค้นคว้าประกอบเชิงยืนยันเพื่อตรวจสอบองค์ประกอบที่แน่นอนของทักษะดังกล่าวด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครู เพื่อนำผลการวิจัยมายืนยันความถูกต้องและนำผลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครู

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิเคราะห์องค์ประกอบทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครู ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูได้ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. ทักษะด้านกฎเกณฑ์การใช้ภาษา 2. ทักษะด้านการวิเคราะห์การสื่อสาร 3. ทักษะด้านการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ 4. ทักษะด้านการใช้กลวิธีสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ 5. ทักษะด้านการปฏิสัมพันธ์ทางวาจา จากนักการศึกษาหลายท่าน ได้แก่ ยนต์ ชุ่มจิต (2533), จุฑา บุรีภักดี (2535), สมณ อมรวิวัฒน์ (2536), วัฒนะ บุญจับ (2541), ชัยอนันต์ สมทวนิช (2541), คำหามาน คนไค (2543), กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551), บุญช่วย ภักดี (2551), ยุดา รักไทย และปานจิตต์ โกลุจ นาวรรณ (2553), กิตติชัย พินโน และคณะ (2554), ชันธชัย อธิเกียรติ (2559), ฌนอมพร เลหาจรัสแสง (2560), Canale and Swain (1980), Goh (2007) และได้กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพ 1

ภาพ 1 องค์ประกอบของทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครู

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อตรวจสอบนิยามองค์ประกอบ และพัฒนาทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครู กับข้อมูลเชิงประจักษ์ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาองค์ประกอบของทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครู คือ นักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา (4 ปี) และสาขาวิชาดนตรีศึกษา (4 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562) สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ปีการศึกษา 2564 จำนวน 12 วิทยาลัย รวมทั้งสิ้น 568 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ที่ศึกษาอยู่ในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา (4 ปี) และสาขาวิชาดนตรีศึกษา (4 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562) สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยผู้วิจัยใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 20 เท่า ต่อตัวแปรที่สังเกตได้ 1 ตัวแปร Hair et al. (2006) โดยในการศึกษาองค์ประกอบของทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครู มีตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด 24 ตัวแปรสังเกตได้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 480 คน โดยใช้การสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two Stage Random) ประกอบด้วย 1) แบ่งกลุ่มสถานศึกษาในสังกัด จำนวน 12 วิทยาลัย ออกเป็น 5 ภาค ได้แก่ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้ 2) สุ่มจากระดับภาค มาจำนวน 2 ภาค เพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครู

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเพื่อการวิจัยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครู ซึ่งมีกระบวนการในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ โดยการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาวิชาชีพครู สังเคราะห์องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ของทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาวิชาชีพครู แล้วนำมาสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครู ให้ครอบคลุมตามนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดจำนวน 24 ข้อ เป็นแบบให้นักศึกษาประเมินตนเองมี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยงตรง โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Indexes of Item Objective Congruence) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณา ค่าดัชนีความสอดคล้อง คือ มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 - 1.00

จากนั้นนำแบบสอบถามเพื่อการวิจัยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครู ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาที่ไม่ใช่นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ และนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างคะแนนรายข้อและคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item Total Correlation) และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.61 - 0.89 จากนั้นวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้เกณฑ์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาไม่ต่ำกว่า 0.50 (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2556) ได้ค่า

สัมประสิทธิ์แอลฟาโดยรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพและมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไปได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยจัดส่งแบบสอบถามเพื่อการวิจัยการวิเคราะห์องค์ประกอบ เชิงยืนยันของทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครู ให้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 1 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา (4ปี) และสาขาวิชาดนตรีศึกษา (4ปี) สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ปีการศึกษา 2564 จำนวน 8 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยนาฏศิลป์ (ศาลายา) วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ รวมทั้งสิ้น 480 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์องค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครูด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป LISREL

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และกำหนดองค์ประกอบของทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครูด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนขององค์ประกอบของทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครูกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า องค์ประกอบที่ 1 ทักษะด้านกฎเกณฑ์การใช้ภาษา 4 ตัวแปรสังเกตได้ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.335 - 0.509 องค์ประกอบที่ 2 ทักษะด้านการวิเคราะห์การสื่อสาร 3 ตัวแปรสังเกตได้ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.536 - 0.624 องค์ประกอบที่ 3 ทักษะด้านการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ 7 ตัวแปรสังเกตได้ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.217 - 0.557 องค์ประกอบที่ 4 ทักษะด้านการใช้กลวิธีสื่อสารในการจัดการเรียนรู้พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.329 - 0.614 และองค์ประกอบที่ 5 ทักษะด้านการปฏิสัมพันธ์ทางวาจา 4 ตัวแปรสังเกตได้มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.427 - 0.656 โดยทุกตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 24 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับหนึ่ง (Confirmatory Factor Analysis: First Order) ของทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครู ได้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading: b) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error: SE) การทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ (t-Values) ของค่าน้ำหนักองค์ประกอบ และค่าความเชื่อมั่นของข้อมูล (Coefficient of Determination: R²) ของตัวบ่งชี้แต่ละองค์ประกอบ ดังแสดงในตารางที่ 1 กล่าวคือ องค์ประกอบของทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครูมี 5 องค์ประกอบ 24 ตัวบ่งชี้ และผลการวิเคราะห์ทำให้ได้ค่าต่าง ๆ ดังนี้

ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading: b) ของตัวบ่งชี้ทั้ง 24 ตัวใน 5 องค์ประกอบ เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของ องค์ประกอบที่ 1 ทักษะด้านกฎเกณฑ์การใช้ภาษา 4 ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.53 - 0.70 องค์ประกอบที่ 2 ทักษะด้านการวิเคราะห์การสื่อสาร 3 ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.74 - 0.79

องค์ประกอบที่ 3 ทักษะด้านการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ 7 ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ตั้งแต่ 0.55 - 0.66 องค์ประกอบที่ 4 ทักษะด้านการใช้กลวิธีสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ 6 ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.70 - 0.84 องค์ประกอบที่ 5 ทักษะด้านการปฏิสัมพันธ์ทางวาจา 4 ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.68 - 0.90

ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error: SE) ตัวบ่งชี้ทั้งหมด 24 ตัว มีค่าตั้งแต่ 0.05 - 0.21

ค่าการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ (t-Values) ของค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวบ่งชี้ทั้ง 24 ตัวมีค่าตั้งแต่ 4.88 - 20.27 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (t-value>2.58)

ค่าความเชื่อมั่นของข้อมูล (Coefficient of Determination: R²) ของตัวบ่งชี้ทั้ง 24 ตัวใน 5 องค์ประกอบ เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณของตัวบ่งชี้ทั้ง 4 ด้านขององค์ประกอบที่ 1 มีค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณตั้งแต่ 0.326 - 0.448 ตัวบ่งชี้ทั้ง 3 ด้านขององค์ประกอบที่ 2 มีค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณตั้งแต่ 0.522 - 0.613 ตัวบ่งชี้ทั้ง 7 ด้านขององค์ประกอบที่ 3 มีค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณตั้งแต่ 0.303 - 0.538 ตัวบ่งชี้ทั้ง 6 ด้านขององค์ประกอบที่ 4 มีค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณตั้งแต่ 0.492 - 0.752 ตัวบ่งชี้ทั้ง 4 ด้านขององค์ประกอบที่ 5 มีค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณตั้งแต่ 0.547 - 0.704 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวแปรสังเกตได้ในองค์ประกอบทุกด้าน มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าองค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรสังเกตได้ 24 ตัวแปร ในตัวแปรแฝง 5 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กันทุกตัว จึงสรุปได้ว่า องค์ประกอบเชิงยืนยันของทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครู มีความเหมาะสมและกลมกลืนกันกับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และความน่าเชื่อถือในระดับที่ยอมรับได้ สรุปผลการวิจัยดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับหนึ่ง

องค์ประกอบ (ตัวแปรแฝง)	ตัวบ่งชี้ (ตัวแปรที่สังเกตได้)	B	SE	t-value	R ²
ทักษะด้าน กฎเกณฑ์การใช้ ภาษา (LR)	พูดภาษาไทยได้ถูกต้องตามหลักภาษา (LR1)	0.53	--	--	0.28
	ใช้คำตรงความหมาย (LR2)	0.70	0.17	7.82**	0.49
	เรียงประโยคก่อนการพูดได้ถูกต้อง (LR3)	0.64	0.21	7.90**	0.41
	ออกเสียงถูกต้องชัดเจนตามอักขระ (LR4)	0.55	0.14	4.88**	0.31
ทักษะด้านการ วิเคราะห์การ สื่อสาร (CA)	วิเคราะห์จุดมุ่งหมายในการสื่อสารได้ (CA1)	0.77	--	--	0.60
	วิเคราะห์ผู้ฟังได้ (CA2)	0.74	0.06	15.61**	0.54
	วิเคราะห์สถานการณ์ในการพูดได้ (CA3)	0.79	0.06	17.36**	0.63
ทักษะด้านการ ใช้ภาษาเพื่อ สื่อสารในการ จัดการเรียนรู้ (CLT)	พูดได้ตรงกับวัตถุประสงค์ (CLT1)	0.66	--	--	0.44
	พูดนำเสนอข้อมูลตามลำดับได้อย่างถูกต้อง (CLT2)	0.59	0.09	10.26**	0.35
	พูดถ่ายทอดความรู้ได้อย่างถูกต้องเข้าใจง่าย (CLT3)	0.59	0.12	10.26**	0.35
	จัดการเรียนรู้ด้วยการพูดซักถามและตอบคำถามได้อย่างมีประสิทธิภาพ (CLT4)	0.55	0.12	9.67**	0.31
	พูดชักชวนโน้มน้าวและจูงใจผู้เรียนได้ (CLT5)	0.59	0.09	10.24**	0.35
	พูดยกย่องชมเชยและเสริมแรงให้เกิดการเรียนรู้ได้ (CLT6)	0.56	0.07	9.58**	0.31
	พูดในโอกาสต่าง ๆ ได้ (CLT7)	0.61	0.07	10.47**	0.37
	ใช้น้ำเสียง จังหวะการพูด และระดับเสียงเหมาะสมกับผู้ฟัง สภาพแวดล้อม และข้อความที่สื่อสาร (SLT1)	0.70	--	--	0.49

องค์ประกอบ (ตัวแปรแฝง)	ตัวบ่งชี้ (ตัวแปรที่สังเกตได้)	B	SE	t- value	R ²
ทักษะด้านการใช้ กลวิธีสื่อสารใน การจัดการเรียนรู้ (SLT)	ใช้สายตาและการแสดงออกของแววตาเหมาะสมกับผู้ฟังและ สอดคล้องกับเรื่องที่พูด (SLT2)	0.82	0.06	20.27**	0.67
	สามารถยืน เดิน นั่ง ประกอบการพูดได้อย่างเหมาะสมกับ เรื่องที่พูด (SLT3)	0.78	0.09	14.95**	0.61
	แสดงท่าทาง ได้แก่ การใช้มือ การใช้ศีรษะ ประกอบ การพูดได้อย่างเหมาะสมกับเรื่องที่พูด (SLT4)	0.80	0.08	15.32**	0.64
	แสดงออกทางสีหน้าประกอบการพูดได้อย่างเหมาะสมกับ เรื่องที่พูด (SLT5)	0.82	0.09	14.80**	0.68
	ใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการพูดได้ (SLT6)	0.84	0.08	15.95**	0.71
ทักษะด้านการ ปฏิสัมพันธ์ ทางวาจา (VI)	ใช้ถ้อยคำเหมาะสมกับบุคคล โอกาสและกาลเทศะ (VI1)	0.78	--	--	0.61
	ดำเนินการสนทนาได้อย่างต่อเนื่องตั้งแต่เริ่มและจบการ สนทนาได้ (VI2)	0.68	0.05	17.64**	0.46
	ใช้ถ้อยคำสุภาพและมีมารยาทในการพูด (VI3)	0.78	0.06	17.32**	0.61
	พูดได้อย่างราบรื่น ชัดเจน สอดคล้องกับบริบท (VI4)	0.90	0.06	18.48**	0.81

** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (t-value>2.58)

3. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง (Confirmatory Factor Analysis: The Second Order) องค์ประกอบของทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครู ได้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading: B) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error: SE) การทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ (t-Values) ของค่าน้ำหนักองค์ประกอบ และค่าความเชื่อมั่นของข้อมูล (Coefficient of Determination: R²) ของตัวบ่งชี้แต่ละองค์ประกอบ ดังแสดงในตารางที่ 2 โดยองค์ประกอบของทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครู มี 5 องค์ประกอบ ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading: B) ของทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครู องค์ประกอบที่ 1 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.71 องค์ประกอบที่ 2 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.63 องค์ประกอบที่ 3 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.97 องค์ประกอบที่ 4 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.95 องค์ประกอบที่ 5 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.86 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error: SE) ทั้ง 5 องค์ประกอบ มีค่าตั้งแต่ 0.04 - 0.05

ค่าการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ (t-Values) ของค่าน้ำหนักองค์ประกอบทั้ง 5 องค์ประกอบ มีค่าตั้งแต่ 8.39 - 14.49 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (t-value>2.58)

ค่าความเชื่อมั่นของข้อมูล (Coefficient of Determination: R²) ของ 5 องค์ประกอบ องค์ประกอบที่ 1 มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เท่ากับ 0.50 องค์ประกอบที่ 2 มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เท่ากับ 0.39 องค์ประกอบที่ 3 มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เท่ากับ 0.94 องค์ประกอบที่ 4 มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เท่ากับ 0.90 และองค์ประกอบที่ 5 มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์เท่ากับ 0.74

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง

องค์ประกอบ	B	SE	t-value	R ²
ทักษะด้านกฎเกณฑ์การใช้ภาษา (LRALL)	0.71	0.05	8.39**	0.50
ทักษะด้านการวิเคราะห์การสื่อสาร (CAALL)	0.63	0.04	11.87**	0.39
ทักษะด้านการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ (CLTALL)	0.97	0.05	13.58**	0.94
ทักษะด้านการใช้กลวิธีสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ (SLTALL)	0.95	0.04	10.97**	0.90
ทักษะด้านการปฏิสัมพันธ์ทางวาจา (VIALL)	0.86	0.04	14.49**	0.74

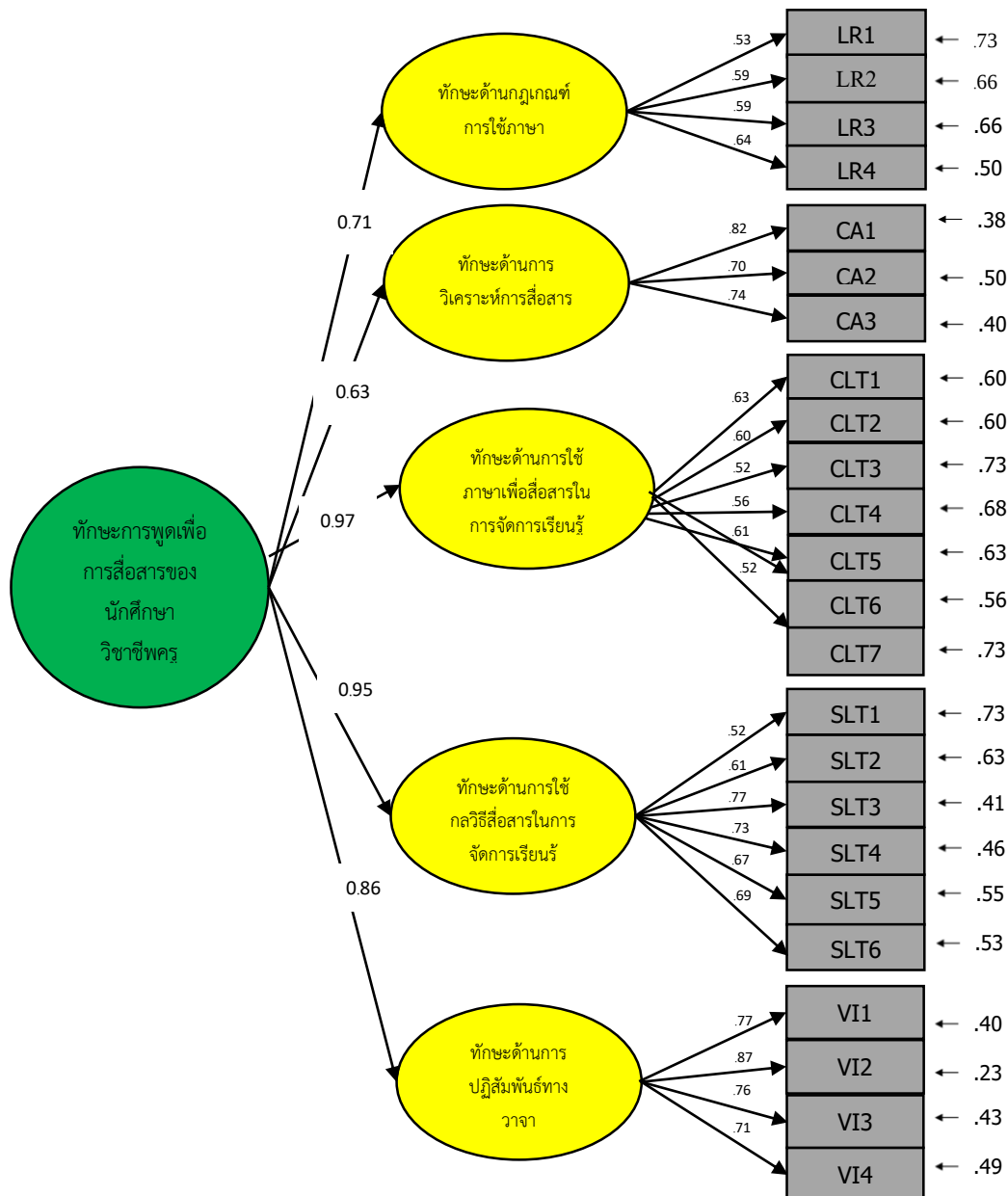
** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (t-value>2.58)

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาวิชาชีพครู พิจารณาจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (standardize factor loading) พบว่าทุกองค์ประกอบมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวกทุกค่าอยู่ระหว่าง 0.63 - 0.97 โดยตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าสูงสุด คือ ทักษะด้านการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ มีค่าเท่ากับ 0.97 รองลงมา คือ ทักษะด้านการใช้กลวิธีสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ มีค่าเท่ากับ 0.95 และทักษะด้านการปฏิสัมพันธ์ทางวาจา มีค่าเท่ากับ 0.86 ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าต่ำที่สุด คือ ทักษะด้านการวิเคราะห์การสื่อสาร มีค่าเท่ากับ 0.63 เมื่อพิจารณาค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE) และค่าสถิติ t-value พบว่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (P-value < 0.01) ส่วนค่า R² ซึ่งเป็นค่าที่บอกลักษณะความแปรผันระหว่างตัวแปรสังเกตได้กับองค์ประกอบรวม พบว่า ทักษะด้านการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ มีค่าสูงสุด เท่ากับ 0.94 รองลงมา คือ ทักษะด้านการใช้กลวิธีสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ มีค่าเท่ากับ 0.90 และต่ำที่สุด คือ ทักษะด้านการวิเคราะห์การสื่อสาร มีค่าเท่ากับ 0.39 ดังนั้น ตัวแปรสังเกตได้แต่ละตัวแปรในตัวแปรแฝงทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครูมีความสัมพันธ์กันทุกตัว

ตารางที่ 3 ค่าสถิติวัดความกลมกลืนขององค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง

ดัชนี	เกณฑ์วัด	ค่าสถิติในโมเดล	ผลการพิจารณา
χ^2/df	≤ 2.00	1.180	ผ่านเกณฑ์
p-value	> 0.05	0.061	ผ่านเกณฑ์
GFI	> 0.90	0.94	ผ่านเกณฑ์
AGFI	> 0.90	0.97	ผ่านเกณฑ์
CFI	> 0.90	1.00	ผ่านเกณฑ์
RMSEA	< 0.05	0.019	ผ่านเกณฑ์
RMR	< 0.05	0.029	ผ่านเกณฑ์

ผลการวิเคราะห์ความกลมกลืนขององค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทย ของนักศึกษาวิชาชีพครู พบว่า โมเดลทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครู มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์และมีค่าอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีค่าสถิติไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 186.45 (df) มีค่าเท่ากับ 158 โดยค่า χ^2/df เท่ากับ 1.180 (P-value) มีค่าเท่ากับ 0.061 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.94 (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.97 (CFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.019 และ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.029 จึงแสดงให้เห็นว่า สามารถยอมรับโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันตามที่กำหนดได้มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ สรุปได้ดังภาพ 2

Chi-Square=186.45, df=158, P-value=0.061, RMSEA=0.019

ภาพ 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครู

อภิปรายผลการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัยครั้งนี้เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครู ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ชี้ให้เห็นว่า องค์ประกอบเชิงยืนยันทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครู ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ทักษะด้านกฎเกณฑ์การใช้ภาษา ทักษะด้านการวิเคราะห์การสื่อสาร ทักษะด้านการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ ทักษะด้านการใช้กลวิธีสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ และทักษะด้านการปฏิสัมพันธ์ทางวาจา ซึ่งทั้ง 5 องค์ประกอบนี้ ล้วนแล้วแต่เป็นส่วนสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นซึ่งจะช่วยให้การสื่อสารเป็นไปได้อย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งอภิปรายผลองค์ประกอบรายด้านตามลำดับดังนี้

1. ทักษะด้านกฎเกณฑ์การใช้ภาษา เป็นองค์ประกอบแรกของทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของ นักศึกษาวิชาชีพครู อันเป็นความรู้พื้นฐานในการใช้กฎเกณฑ์และโครงสร้างทางภาษาให้ถูกต้องเพื่อสื่อความ โดยพูดให้ ถูกต้องตามหลักภาษา ใช้คำตรงความหมาย เรียบเรียงประโยคก่อนการพูดได้ถูกต้อง รวมทั้งสามารถออกเสียงพูดถูกต้อง ชัดเจนตามอักขระ ดังที่ “บัญญัติ 10 ประการ เพื่อให้ผู้พูดมีทักษะในการใช้ถ้อยคำไว้ว่า ในการพูดแต่ละครั้งแม้จะต้องใช้ ภาษาพูด ไม่ใช่ภาษาเขียนก็ตาม ผู้พูดจะต้องใช้ภาษาพูดที่ถูกต้องตามหลักภาษาไทย โดยใช้คำ วลี และประโยคถูกต้อง ตามกฎเกณฑ์ของภาษา ออกเสียงคำให้ถูกต้องชัดเจน ใช้คำตรงความหมาย ใช้คำขยายให้ถูกหลักภาษา เช่นเดียวกันกับ ชันธชัย อธิเกียรติ (2559) ที่ได้กล่าวถึงบุคลิกภาพซึ่งเป็นส่วนสำคัญของผู้ที่มีความรู้ทักษะการพูดที่ดีไว้ว่า ครูถือเป็นแบบอย่าง ของผู้ใช้ภาษา ที่ถูกต้อง แม้ว่าจะไม่ใช้ครูสอนภาษาไทย แต่ก็จำเป็นต้องฝึกให้ตนเป็นผู้ใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องเหมาะสมอยู่ เสมอ การใช้ภาษาของครูที่ควรพิจารณาเช่น การออกเสียง การใช้คำ และการเรียบเรียงประโยค

2. ทักษะด้านการวิเคราะห์การสื่อสาร เป็นทักษะในการวิเคราะห์จุดมุ่งหมายในการพูด ว่าผู้พูดต้องการสื่อสาร ด้วยวัตถุประสงค์ใด สามารถวิเคราะห์ผู้ฟังเพื่อกำหนดเนื้อหาของการสื่อสารให้สามารถเลือกใช้ภาษาในการสื่อสารให้เหมาะสม กับผู้ฟัง ตลอดจนสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ในการสื่อสารได้ ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่าทักษะด้านการวิเคราะห์ การสื่อสาร เป็นองค์ประกอบที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุด ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนการพูด ตลอดจนช่วยให้เห็นแนวทางในการสร้างคำพูดได้อย่างถูกต้อง ควรให้ความสำคัญกับการฝึกฝนและพัฒนาทักษะดังกล่าว ในการฝึกวิเคราะห์การสื่อสารจากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกใช้คำพูดให้เหมาะสม กับผู้ฟังในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ดังที่ คำหามาน คนโค (2543) ได้เสนอความรู้และทักษะของครูมืออาชีพไว้ว่า ครูจะต้อง คิดวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็น มีความรู้และทักษะเฉพาะที่ครูควรฝึกฝนให้ “เป็น” ถ้าทำได้ชำนาญก็ยิ่งเป็นประโยชน์ต่อ วิชาชีพ เช่นเดียวกับ ชัยอนันต์ สมุทวณิช (2541) ได้กล่าวถึงทักษะที่ครูจำเป็นต้องมี คือ ทักษะทางการคิด เพราะทักษะ ทางการคิดช่วยให้เรารู้จักและเข้าใจ ครูยุคใหม่จึงต้องไม่ใช่เป็นเพียงกระบอกเสียงที่ถ่ายทอดความรู้ แต่ควรเป็นนักคิดที่ดีด้วย

3. ทักษะด้านการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ จากผลการวิจัยพบว่าทักษะด้านการใช้ภาษา เพื่อสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ เป็นองค์ประกอบที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด เนื่องจากเป็นทักษะการใช้ภาษาพูด เพื่อการสื่อสารในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาวิชาชีพครู เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ ส่งผลให้การจัดการกิจกรรมต่าง ๆ ในห้องเรียน เป็นไปอย่างราบรื่น ดังที่ ฌอนอมพร เลหาจรัสแสง (2560) ได้กล่าวถึงทักษะ ของครูยุคใหม่ที่เกี่ยวกับการพูดไว้ว่า ผู้สอนต้องมีทักษะการสื่อสารทั้งการบรรยาย การยกตัวอย่าง การนำเสนอ เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม นำไปสู่ความเข้าใจและสามารถเรียนรู้ได้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับสมรรถนะของครูในสหภาพยุโรป ที่เกี่ยวข้องกับทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในการจัดการเรียน การสอน ไว้ว่า ครูจะต้องมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนและศาสตร์การสอนเนื้อหา นั้น ๆ มีทักษะในการเจรจาต่อรอง ทักษะการสอนผ่านการถ่ายทอดความรู้ และการให้แรงจูงใจ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา : 2561)

4. ทักษะด้านการใช้กลวิธีสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ เป็นทักษะการใช้ภาษาท่าทาง ประกอบการพูดและใช้สื่อ และเทคโนโลยีประกอบการสื่อสารในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาวิชาชีพครู เพื่อช่วยให้บรรยากาศของการพูด มีชีวิตชีวา น่าสนใจ และช่วยให้การสื่อสาร มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับลักษณะของครูที่ดีในด้านการใช้ทักษะ การพูดเพื่อการสื่อสาร ของการศึกษาต่างประเทศในสหรัฐอเมริกา ที่ได้มีการประชุมเพื่อประเมินและสนับสนุนครูใหม่ ระหว่างรัฐ (Interstate New Teacher Assessment and Support Consortium) โดยกำหนดคุณลักษณะของครูที่ควร ได้รับการยกย่องและสนับสนุนไว้ว่า ครูต้องใช้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพทั้งทางวาจา ท่าทางและ สื่อต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติการสืบค้นการร่วมมือ และการสนับสนุนความร่วมมือกันภายในห้องเรียน (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540)

5. ทักษะด้านการปฏิสัมพันธ์ทางวาจา เป็นทักษะการใช้ภาษาพูดในการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างบุคคล เพื่อให้สามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามระเบียบปฏิบัติของสังคม ซึ่งผู้พูดที่ดีจะต้องรู้จักใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมสอดคล้องกับบุคคลและสถานการณ์ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ นอกจากผู้สอนจะมีศาสตร์ทางด้านการถ่ายทอดความรู้แล้ว ยังจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ กล่าวคือ มีความสามารถในการใช้ภาษาสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ส่งผลให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ เนื่องจากการสื่อสารที่ถูกต้องเหมาะสมช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกที่ดีส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีได้ ดังที่ กอร์ดอน (Gordon, 2534 อ้างถึงใน สุจิตตรา แก้วเดชะรัตน์, 2548 : 23) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพนั้น เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้โดยการใช้ทักษะการสื่อสารของครู เพื่อทำให้เกิดสัมพันธภาพระหว่างครูกับศิษย์ ซึ่งจะเป็นตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนของครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรณ์พงศ์ พัฒนปรณพงษ์ (2560) ที่ได้ศึกษาแนวทางการประเมินผลการเรียนรู้วิชาภาษาไทยด้วยการประเมินตามสภาพจริง ได้ระบุไว้ว่ากระบวนการปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ด้วยการสื่อสาร การสนทนาปรึกษาหารือระหว่างผู้เรียนด้วยกัน หรือระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน จะช่วยนำไปสู่การเรียนรู้ได้อย่างบรรลุเป้าหมาย

จากองค์ประกอบของทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครูข้างต้น สรุปได้ว่า ทักษะในการพูดเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาวิชาชีพครู เป็นความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ โดยสามารถสื่อสารความคิด ความรู้สึก หรือความต้องการผ่านการใช้ภาษาพูดและกลวิธีการสื่อสาร เพื่อสื่อความหมายให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ ตลอดจนสามารถใช้ทักษะการสื่อสารในการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในสิ่งที่ครูต้องการถ่ายทอด ส่งผลให้การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในห้องเรียนเป็นไปอย่างราบรื่น และบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน สอดคล้องกับ ภัทราพร เกษสังข์ และ แพรวนภา เรียงริลา (2564) ที่ได้ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพครูในศตวรรษที่ 21 พบว่า ทักษะการสื่อสาร ถือเป็นสมรรถนะย่อยด้านทักษะในอนาคตที่มีความต้องการจำเป็นเป็นลำดับแรก เช่นเดียวกับงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2558,93 อ้างถึงใน กิตติชัย สุชาลีโนบล และ อาทิตย์ โพธิ์ศรีทอง 2560,41) ที่ได้นำเสนอแนวโน้มการผลิตครูในอนาคต สรุปได้ว่า ในการผลิตครูนั้นต้องผลิตครูให้มีความเหมาะสมทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ มีการคิดวางแผนเป็นระบบตั้งแต่การเตรียมนิสิต ฝึกทักษะการสื่อสารเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และทักษะอื่น ๆ ที่จำเป็นในการประกอบอาชีพครูและการดำรงชีวิต สอดคล้องกับสมรรถนะของครูในสหภาพยุโรป ที่เกี่ยวข้องกับทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในการจัดการเรียนการสอน ไว้ว่า ครูจะต้องมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนและศาสตร์การสอนเนื้อหาอื่น ๆ เรียนรู้ทฤษฎีการเรียนรู้ และการให้แรงจูงใจ มีทักษะในการใช้สื่อการสอนและสารสนเทศ มีทักษะในการเจรจาต่อรอง ทักษะการสอนผ่านการถ่ายทอดความรู้ เช่นเดียวกันกับคุณลักษณะของครูสิงคโปร์ในศตวรรษที่ 21 ที่พึงประสงค์ โดยครูจะต้องมีทักษะด้านการเรียน การสอน ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านการประสานงานและทักษะด้านเทคโนโลยี (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา : 2561) ซึ่งข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้สามารถนำไปใช้พัฒนานวัตกรรมในการส่งเสริมทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครูในลำดับต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มีค่าสูงสุด คือ ทักษะด้านการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ ดังนั้น การพัฒนาทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครู ผู้สอนควรเน้นให้นักศึกษา

วิชาชีพครูมีทักษะในการมีปฏิสัมพันธ์ทางภาษาเพื่อสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ ควบคู่กับการพัฒนาองค์ประกอบอื่น ๆ ไปพร้อมกัน

2. จากผลการวิจัยพบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มีค่าน้อยสุด คือ ทักษะด้านการวิเคราะห์การสื่อสาร ดังนั้น ควรพัฒนาและให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์การสื่อสาร โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการคิดวิเคราะห์ผู้ฟังจากสถานการณ์จำลองที่หลากหลาย

3. จากผลการวิจัยโมเดลองค์ประกอบทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครูที่พัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนั้น หากผู้สอนต้องการส่งเสริมทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครู ควรศึกษาพฤติกรรมบ่งชี้และออกแบบกระบวนการให้สอดคล้องและครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ทักษะด้านกฎเกณฑ์การใช้ภาษา ทักษะด้านการวิเคราะห์การสื่อสาร ทักษะด้านการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ ทักษะด้านการใช้กลวิธีสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ และทักษะด้านการมีปฏิสัมพันธ์ทางวาจา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครู ในเชิงการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น

2. ควรศึกษาวิจัยเชิงทดลอง โดยพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับองค์ประกอบทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาวิชาชีพครูทั้ง 5 องค์ประกอบ เพื่อให้ได้กระบวนการเรียนรู้ที่มีความต่อเนื่องและครอบคลุมทุกองค์ประกอบ

เอกสารอ้างอิง

กิตติชัย พินโน และคณะ. (2554). ภาษากับการสื่อสาร (ฉบับปรับปรุง). (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เซน บรีนดิง.

กิตติชัย สุราสีโนบล และอาทิตย์ โพธิ์ศรีทอง. (2560). การศึกษากระบวนการผลิตและพัฒนานิสิตฝึกหัดครูสู่ครูมืออาชีพ โอกาสและความหวังในอนาคตของการผลิตครูในประเทศไทย กรณีศึกษา : นิสิตฝึกหัดครูโครงการเพชรในตม.

วารสารวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 12 (1). 29-45.

กรณ์พงษ์ พัฒนปกรณ์พงษ์. (2560). แนวทางการประเมินผลการเรียนรู้วิชาภาษาไทย : การประเมินตามสภาพจริง.

วารสารวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 34 (95). 29-38.

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์. (2551). ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

ชัยธัชชัย อธิเกียรติ. (2559). เอกสารประกอบการสอน CTH 2101 (TL 213) วาบทการสำหรับครู. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

คำหมาน คนโค. (2543). ทางก้าวหน้าของครูมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

จุฑา บุรีภักดี. (2535). มนุษย์สัมพันธ์สำหรับครูรหัส 2122506. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครูสวนสุนันทา.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2541). ครูกับอนาคตของชาติ ปาฐกถาพิเศษงานประกาศเกียรติคุณครูแห่งชาติประจำปี 2541. จัดโดย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ วันอังคารที่ 15 ธันวาคม 2541 ณ หอประชุมเล็ก ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย. (อัดสำเนา): 5-8.

ไชยวัฒน์ อารีโรจน์. (2557). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการพูดรายงานการศึกษาค้นคว้าสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่

3. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ถนอมพร เลหาจรัสแสง. (2560). การเรียนรู้ในยุคสมัยหน้า : ตอนรูปแบบและทฤษฎี การเรียนรู้อนาคต. วันที่ค้นข้อมูล 3 พฤศจิกายน 2564, เข้าถึงได้จาก<http://thanompo.edu.cmu.ac.th>.

- ธีรภัทร คำทิ้ง, ธัญญา สังขพันธานนท์ และณรงค์กรณ รอดทรัพย์. (2563). สถานภาพการวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้ภาษาไทย. *วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี*. 16 (1). 71-97.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญช่วย ภักดี. (2551). *การวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพการสอนของครูสังกัดสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานก่อนและหลังการเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการตามการรับรู้ของผู้เกี่ยวข้อง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เบญจวรรณ ศรีกุล. (2561). *การเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชา การบริหารและการจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภัทรพร เกษสังข์ และแพรวนภา เรืองริลา. (2564). การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพครูในศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์จังหวัดเลย. *วารสารวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. 38 (104). 25-37.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2533). ความเป็นครู. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ยุดา รักไทย และปานจิตต์ โกญจนวรรณ. (2553). พูดอย่างฉลาด. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ธรรมการพิมพ์.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2563). ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ พ.ศ. 2562). 7 พฤษภาคม 2563. เล่ม 137 ตอนพิเศษ 109 ง. หน้า 12.
- วัฒน์ บุญจับ. (2541). ศาสตร์แห่งการใช้ภาษา. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2556). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมน อมรวิวัฒน์. (2536). กรณศึกษาเพื่อการเรียนการสอนส่งเสริมคุณธรรม จรรยาแห่งวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ: โครงการส่งเสริมคุณธรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุจิตตรา แก้วตะวันตก. (2548). *ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพในการสื่อสารของครูกับพฤติกรรมการมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). รายงานการศึกษาไทย พ.ศ. 2561 (Education in Thailand 2018). กรุงเทพฯ: פרקหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2540). การคิดและการสอนเพื่อพัฒนากระบวนการคิด : ต้นแบบการเรียนรู้ทางด้านหลักทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โครงการพัฒนาการเรียนการสอน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- อำไพ สุจริตกุล. (2533). คุณธรรมครูไทย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Canale, M., & Swain, M. (1980). Theoretical bases of communicative approaches to second language teaching and learning. New York: Applied linguistics.
- Goh, C. C. M. (2007). Teaching Speaking in the Language Classroom . Singapore: SEAMEO Regional Language Centre.
- Hair, J. F. Jr. Black, W. C., Babin, B. J. Anderson, R. E. and Tatham, R. L. (2006). Multivariate data analysis. (6th ed). New Jersey: Prentice Hall.